

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: N.H.C.**, nar. ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, v České republice bytem..., *zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 834/8*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2016, čj. MV-166839-4/SO-2015,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 12. 4. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2016, čj. MV-166839-4/SO-2015, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 9. 2015, čj. OAM-2841-17/ZR-2013, kterým bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a dále byla žalobci dle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena lhůta k vycestování z území 60 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Žalobce v žalobě požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

[III] Žaloba

Žalobce především namítal, že obě rozhodnutí (prvostupňové i žalované) jsou nicotná podle § 77 odst. 2 správního řádu, a to z toho důvodu, že řízení nebylo řádně zahájeno oznámením zahájením řízení žalobci. Dne 13. 1. 2014 bylo žalobci osobně do vlastních rukou doručeno Oznámení o zahájení řízení ze dne 20. 12. 2013, čj. OAM-2841-3/ZR-2013. Toto oznámení bylo adresováno žalobci, avšak týkalo se jiné osoby označené jako účastník řízení, a to pana N.T.D., nar. ..., bytem ... Pokud správní orgán I. stupně dále uvádí, že vydal „opravu“ této písemnosti, kterou měl žalobce převzít 21. 10. 2014 a že mu dále oznámení o zahájení řízení po opravě bylo znovu doručeno dne 21. 10. 2014, pak žalobce namítá, že takové písemnosti neobdržel. Kromě oznámení o zahájení řízení, které se týkalo jiného účastníka řízení a které mu bylo doručeno 13. 1. 2014, jiné oznámení o zahájení řízení nedostal. Nedostal ani žádnou „opravu“. Správní orgán I. stupně neuvádí, jaké chybné údaje opravoval v „opravě“ a jakou administrativní chybu tato „oprava“ měla dále obsahovat. Prvostupňové rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné. Žalobce znovu opakoval, že oznámení o zahájení řízení, které mu bylo doručeno, se týkalo řízení vedeného proti jiné osobě a následně mu nebylo doručeno oznámení o zahájení správního řízení, které by splňovalo požadavky zákona. Řízení o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu tedy vůbec nebylo zahájeno, což má za následek nicotnost napadeného rozhodnutí, neboť bylo vydáno mimo správní řízení.

Žalobce dále namítal, že z prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, se kterým datem vlastně spojuje zahájení řízení ve věci. Pokud správní orgán tvrdí, že správní řízení bylo zahájeno opakovaně dvojím doručením oznámení o zahájení řízení, znamenalo by to, že jsou souběžně vedena dvě správní řízení o témže předmětu, což v případě později zahájeného řízení znamená překážku litispendence. V tomto směru je rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelné, ačkoliv se jedná o otázku významnou pro použitelnost úkonů, na základě kterých bylo rozhodnutí vydáno. Žalobce však zdůraznil, že podle jeho názoru vůči němu správní řízení vůbec zahájeno nebylo. Žalovaný pak hned v úvodu odůvodnění svého rozhodnutí uvádí, že *„oznámení o zahájení správního řízení bylo dovolateli doručeno fikcí dne 20. 10. 2014“*. Toto tvrzení je však nepřezkoumatelné, protože odporuje tomu, co ve výše uvedené citaci ve svém rozhodnutí o oznámení o zahájení řízení uvedl správní orgán I. stupně. Ten totiž nic neuvádí o doručení oznámení zahájení řízení fikcí dne 20. 10. 2014, ale uvádí, že žalobci měla být až dne 21. 10. 2014 doručena oprava oznámení o zahájení řízení. I kdyby však bylo tvrzení žalovaného o doručení oznámení zahájení řízení fikcí pravdivé, měl žalobce za to, že takový způsob doručování v případě oznámení o zahájení řízení, ve kterém navíc jde o zrušení práva pobytu a stanovení lhůty pro vycestování, je nezákonný. Pokud účastník řízení oznámení zahájení řízení fakticky nepřevzme a písemnost je mu doručována pouze uložením nebo vhozením do schránky, kdy není postaveno najisto, že se o zahájení řízení dozvěděl, jedná se o nepřípustný postup. V takovém případě, kdy se oznámení o zahájení řízení nedaří doručit tak, aby je účastník řízení fakticky převzal, je třeba doručit je prostřednictvím veřejné vyhlášky a zejména účastníkovi řízení ustanovit opatrovníka, kterému se oznámení o zahájení řízení doručí.

Žalobce namítal, že oznámení o zahájení řízení, které mu bylo doručeno, rovněž nesplňuje požadavky § 46 odst. 1 správního řádu, neboť je v něm nedostatečně vymezen předmět řízení, a odkázal na předmětné oznámení o zahájení správního řízení, které považoval za nedostatečné. Účastník správního řízení musí být vždy od jeho počátku

vyrozuměn o tom, že se určité řízení s ním vede a v jaké věci se vede. Jde-li pak o řízení zahájené z moci úřední, je povinností správního orgánu na počátku vyrozumět účastníka o tom, že takové řízení s ním je vedeno a co je jeho předmětem (tedy jaké právní věci se týká); bez takové náležité informace by účastník řízení nemohl dostatečně, případně vůbec, realizovat svá procesní práva, tedy zejména vyjádřit své stanovisko k věci, navrhnout provedení důkazů, uplatnit opravné prostředky apod. Předmět řízení pak je definován prvotně popisem jednání, o němž se rozhoduje, a následně jeho právní kvalifikací. Je tedy nutné, aby v oznámení o zahájení správního řízení bylo s náležitou přesností uvedeno, ohledně jakého jednání se řízení zahajuje - tedy zejména, kdo se jej měl dopustit a kdy, kde a jakým způsobem (skutkový děj). Následně pak je namístě uvést, porušení jaké normy v tomto jednání správní orgán spatřuje a jaké konečné opatření vůči účastníkovi je v pravomoci správního orgánu. Řádné označení předmětu řízení je nezbytné proto, aby bylo z rozhodnutí, jímž se takové řízení končí, seznatelné, že rozhodnutí se týká právě a pouze té věci, o níž se řízení vedlo. Má-li toto opatření vůči účastníkovi povahu postihu (příkazu, zákazu nebo zrušení oprávnění), je tedy nutné, aby byl od počátku správního řízení předmět řízení vymezen tak, aby nemohl být zaměněn s jiným, a tedy aby bylo vždy jisté, jakého jednání účastníka řízení se postih týká.

Podstata úvah správního orgánu I. stupně i žalovaného spočívala v tom, že pro zrušení pobytového oprávnění podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba, aby byly splněny dvě podmínky, a to zaprvé, že cizinec pobýval mimo území států EU nepřetržitě dobu delší 12 měsíců, a zadruhé takový pobyt musí být odůvodněn závažnými důvody. Správní orgány shledaly nesprávně u žalobce splnění obou těchto podmínek pro zrušení trvalého pobytu. Žalobce s tímto nesouhlasil. Pokud se týká druhé podmínky, zákon hovoří, že pobyt nelze zrušit v případě, že nepřítomnost mimo státy EU přesáhla 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí. Zákonodárce slovem zejména závažné důvody nepřítomnosti na území ČR vymezil pouze několika příklady. Tento výčet zahrnující těhotenství a narození dítěte, závažné onemocnění, studium, odborné školení nebo pracovní vyslání do zahraničí tedy není taxativní. Žalobce proto znovu připomněl, že ve Vietnamu zůstal z důvodu rozhodnutí svých rodičů kvůli onemocnění. Vzhledem k tomu, že byl nezletilý a nemohl bez souhlasu zákonných zástupců cestovat a pobývat v ČR, je zjevné, že takový nesouhlas zákonných zástupců je závažným důvodem nepřítomnosti na území. Sám žalovaný uvedl, že závažné důvody musí být takové, které objektivně brání návratu na území států EU. Takovým objektivním důvodem je nepochybně nesouhlas s návratem ze strany zákonných zástupců nezletilého cizince. Žalobce dále zdůraznil, že ve Vietnamu po celou dobu svého pobytu až do svého návratu do ČR v roce 2014 nepřetržitě chodil do školy a ukončil ve Vietnamu i středoškolské vzdělání. Pokud zákon jako příklad závažného důvodu, který cizince opravňuje pobývat mimo státy EU déle než 12 měsíců, uvádí i studium, odborné školení a pracovní vyslání do zahraničí, musí být za takový srovnatelný důvod opravňující k nepřítomnosti i studium na základní a střední škole. Žalobce tedy měl závažné důvody k pobytu mimo území států EU delšímu než 12 měsíců a proto jeho trvalý pobyt podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nelze zrušit. Žalobce znovu zdůraznil, že při nejbližší možné příležitosti, kdy obě překážky k pobytu pominuly, se neprodleně vrátil na území EU do ČR.

Vzhledem k výše uvedenému žalobce navrhoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná uvedené námitky odmítla a odkázala na spisový materiál a napadené rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí jsou dle názoru žalované srozumitelně a přezkoumatelným způsobem popsány důvody, pro které byl žalobci trvalý pobyt na území zrušen. Rozhodnutí žalované je podloženo konkrétními poznatky k osobě žalobce, na základě kterých byl učiněn závěr, že odvolatel mimo území pobýval od roku 2007 do 13. 1. 2014. V případě žalobce současně nelze dospět k závěru, že jeho nepřítomnost na území v trvání více než 6 let byla způsobena závažnými důvody ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

K žalobním bodům, které korespondují s námitkami v odvolání, se žalovaná vyjádřila v rámci napadeného rozhodnutí, k dalšímu uvedla následující. Žalobce namítal, že řízení nebylo řádně zahájeno oznámením zahájení řízení žalobci. Písemnost „Oznámení o zahájení správního řízení“ byla žalobci doručena dne 13.1. 2014. Jelikož bylo správním orgánem I. stupně následně zjištěno, že předmětná písemnost obsahovala administrativní chybu, bylo mu „Oznámení o zahájení správního řízení“ doručeno následně po opravě opakovaně dne 21. 10. 2014. Toto opravné oznámení bylo žalobci doručeno fikcí (žalobce byl vyzván k vyzvednutí písemnosti, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 9. 10. 2015 u poskytovatele poštovních služeb). Žalobce má za to, že takový způsob doručování v případě oznámení o zahájení řízení, ve kterém navíc jde o zrušení práva pobytu a stanovení lhůty pro vycestování, je nezákonný. K tomu žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2004, čj. 7 A 163/2002-53, a uvedl, že ze spisového materiálu je jednoznačně prokazatelné, že se žalobce s touto písemností seznámil a v řízení činil další úkony.

Žalobce dále namítal, že oznámení o zahájení řízení, které mu bylo doručeno (viz strana 3 žaloby), nesplňuje požadavky ustanovení § 46 odst. 1 správního řádu, neboť je v něm nedostatečně vymezen předmět řízení. K tomu žalovaná uvedla, že předmět řízení byl vymezen jako „řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců“, který byl citován a dále správní orgán I. stupně uvedl, že z úřední činnosti zjistil skutečnosti nasvědčující dlouhodobé nepřítomnosti na území. Dle názoru žalované je tedy předmět řízení vymezen v souladu se zákonem. Na základě výše uvedeného žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[IV] Původní rozhodnutí krajského soudu, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Krajský soud v Plzni rozhodl o žalobě rozsudkem ze dne 13. 9. 2017, čj. 30 A 79/2016-64, tak, že žalobu zamítl (dále též jen „původní rozsudek krajského soudu“). Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 12. 2017, čj. 2 Azs 365/2017-26 (dále též jen „rozsudek NSS“), zrušil původní rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Kasační soud v rozhodnutí mj. konstatoval: „[14] Jádrem sporu ve věci samé je posouzení toho, zda zde existovaly závažné důvody ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců pro nepřítomnost stěžovatele na území České republiky po dobu delší než dvanáct měsíců. V případě

zůstává řada skutkových okolností nevyjasněna, a to zejména důvod, pro který rodiče stěžovatele rozhodli o jeho odjezdu z České republiky a pobytu ve Vietnamské socialistické republice. V tomto smyslu je nyní jiná skutková situace než ve věcech výše uvedených (rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 343/2016 - 44 či 2 Azs 331/2017 - 33). Po právní stránce se jedná o výklad neurčitěho právního pojmu „závažné důvody“, který umožňuje flexibilně reagovat na široké spektrum možných situací a jeho prostřednictvím lze zohlednit relevantní okolnosti řešeného případu (již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 288/2016 - 30). Vyjádření a argumentace potenciální osoby zúčastněné na řízení může zajistit aplikaci pojmu v posuzovaném případě značně ovlivnit. Postup krajského soudu, který rodiče stěžovatele nevyrozuměl o probíhající řízení a nedal jim možnost sdělit, zda budou v řízení uplatňovat práva, která jim soudní řád správní přiznává, tak nejenže byl v rozporu s procesními pravidly, ale představoval také porušení jejich práva na spravedlivý proces. S ohledem na výše uvedené okolnosti se jedná o vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[15] Stížními námitkami týkajícími se samotného merita věci se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť je nejprve nutné, aby krajský soud posoudil žalobní námitky v řádném soudním řízení, v němž budou zvažena i případná tvrzení osob zúčastněných na řízení. Pokud by se Nejvyšší správní soud nyní vyslovil k věci samé, připravil by tím osoby zúčastněné na řízení o možnost k věci se vyjádřit a o stanovisko krajského soudu k jejich vyjádřením.“.

[V] Posouzení věci krajským soudem

Podle § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s. ř. s.“) platí, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Krajský soud proto přistoupil k pokusu o aktivaci případných osob zúčastněných na řízení, tedy žalobcových rodičů.

Stran žalobcovy matky (N.T.H.T.) bylo zjištěno, že jí bylo zrušeno místo hlášeného pobytu na území České republiky, a proto jí byla do Cizineckého informačního systému zavedena adresa OAMP MV ČR. Ministerstvo údaj zrušilo ke dni 13. 4. 2017. Cizinka na území ČR reálně nepobývá a je neznámého pobytu [viz výpis údajů z registru obyvatel (čl. 92 soudního spisu) a informaci Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 11. 4. 2018 (čl. 97 soudního spisu)].

Stran žalobcova otce (N.V.M.) bylo zjištěno, že má naposledy uvedené místo pobytu na adrese ... Soud ho proto výzvou ze dne 19. 4. 2018, čj. 30 A 79/2016-99, vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů ode dne jejího doručení oznámil, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Uvedená písemnost se soudu vrátila dne 25. 4. 2018 s uvedeným důvodem „Není schránka“. Výzva ze dne 19. 4. 2018, čj. 30 A 79/2016-99, pak byla následně (dne 27. 4. 2018) vyvěšena na úřední desce soudu ve smyslu § 50 odst. 2 o. s. ř. s tím, že se desátým dnem po vyvěšení považuje za doručenou. Výzva byla snata dne 28. 5. 2018, žalobcovým otcem na ní nebylo reagováno.

Soud proto o věci znovu rozhodl, když při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ve smyslu § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl

v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Vzhledem k tomu, že soud nenašel důvod, proč na své původní argumentaci vyjevené v rozsudku ze dne 13. 9. 2017, čj. 30 A 79/2016-64, cokoliv měnit, **dospěl opakovaně k závěru, že žaloba není důvodná.**

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce měl od roku 2003 povolen trvalý pobyt na území ČR. Správní orgán z cizineckého informačního systému zjistil, že platnost posledně hlášeného žalobcova cestovního dokladu skončila dne 11. 5. 2007. Naposledy vydaný průkaz o povolení k pobytu pozbyl platnosti ke dni 15. 9. 2011. Dne 13. 1. 2014 žalobce osobně nahlásil nový cestovní doklad s platností od 15. 10. 2013 do 15. 10. 2023. Ze záznamů v něm uvedených bylo zjištěno, že obsahoval jediný úřední záznam, a to přílet žalobce do Spolkové republiky Německo dne 13. 1. 2014. Dále je součástí správního spisu zápis z pohovoru ze Zastupitelského úřadu ČR v Hanoji, kde žalobce uvedl, že v ČR byl naposledy v roce 2005. Na základě těchto skutečností správní orgán z moci úřední oznámil žalobci zahájení správního řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, které žalobce převzal dne 13. 1. 2014. Žalobce byl téhož dne vyzván, aby doložil důvody nepřítomnosti na území. Žalobce doložil úředně ověřený překlad zdravotní knížky, ze které vyplývá, že byl vyšetřen ve dnech 25. 1. 2010, 20. 10. 2010, 18. 7. 2010, 21. 2. 2013 a 20. 12. 2013. Žalobci byla určena diagnóza polyartritida nižšího stupně. Pro léčbu mu byly předepsány léky a injekce. Následně správní orgán zjistil, že oznámení o zahájení správního řízení ze dne 20. 12. 2013 obsahovalo chybu. Proto dne 6. 10. 2014 vydal opravné oznámení o zahájení správního řízení, které bylo žalobci doručeno dne 21. 10. 2014. Žalobce zaslal správnímu orgánu vyjádření ze dne 24. 1. 2015, v němž uvedl, že na území ČR nepobýval ze zdravotních důvodů, které mu bránily z domovské země, kam původně odcestoval na dovolenou, vycestovat zpět na území ČR. Dále také uvedl, že nechtěl být přítěží pro Českou republiku. Správní orgán I. stupně dne 25. 9. 2015 zrušil žalobci povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání, které odůvodnil tím, že zrušení trvalého pobytu by pro něj znamenalo nenahraditelnou újmu a ztížilo by mu možnost pobývat na území, přičemž má na území trvalou známost. Žalovaná neshledala odvolací námitky důvodné, odvolání zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Žalobce namítal, že jak prvostupňové rozhodnutí, tak i rozhodnutí žalované jsou nicotná dle § 77 odst. 2 správního řádu, protože správní řízení nebylo řádně zahájeno oznámením o zahájení řízení žalobci.

Stran této námitky soud připomíná, že správní orgán vydal dne 20. 12. 2013 písemnost „Oznámení o zahájení správního řízení“, které si žalobce dne 13. 1. 2014 osobně převzal. Správní orgán následně zjistil, že předmětné oznámení obsahuje chybu, která spočívala v tom, že osoba adresáta sice byla uvedena správně, ale nesprávně byl uveden účastník řízení; proto správní orgán reagoval opravou - dne 6. 10. 2014 vydal opravné oznámení o zahájení správního řízení, které bylo žalobci doručeno dne 21. 10. 2014 (dle doručenký vhozeno toho dne do schránky).

Soud na onom postupu neshledal ničeho vadného, když v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2004, čj. 7 A 163/2002-53 (toto i další zde zmíněná rozhodnutí kasačního soudu jsou k nalezení na www.nssoud.cz), dle něhož: „Nedostatek formálního doručení oznámení o zahájení řízení je v řízení zhojen, jestliže z vyjádření účastníka k doručované písemnosti je zřejmé a nepochybné, že rozhodnutí přijal a dále činil v řízení úkony, které s jeho zahájením souvisely.“ Ze spisového materiálu jednoznačně vyplývá, že žalobce byl prostřednictvím svého zmocněnce na základě protokolu o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen se všemi podklady, které byly součástí spisového materiálu, tedy včetně opravného oznámení o zahájení správního řízení. Dále není pochyb, že si byl vědom probíhajícího správního řízení, když v rámci něho činil úkony (viz doložený překlad zdravotní knížky dne 10. 2. 2014, vyjádření ze dne 24. 1. 2015).

Žalobce v souvislosti s první námitkou dále tvrdil, že došlo k překážce litispendence a že doručování fikcí v případě opravného oznámení o zahájení řízení, ve kterém jde navíc o zrušení práva pobytu, je nezákonný. Správní orgán měl ustanovit opatrovníka.

K této námitce soud uvádí, že litispendence, tedy překážka zahájeného řízení, spočívá v tom, že o téže věci nemůže probíhat současně několik řízení. V daném případě se o litispendenci nejedná, správní orgán pouze vydal opravné oznámení o zahájení správního řízení, které nezpůsobilo současný běh dvou řízení.

Stejně tak není možné ztotožnit se s žalobcovým názorem, že mu písemnost - oznámení o zahájení řízení ze dne 6. 10. 2014 - nebyla řádně doručena. Ze správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně zasílal výše uvedenou písemnost na adresu ..., kterou žalobce označil jako adresu místa pobytu na území. Tato písemnost byla řádně doručena, byť fikcí podle § 24 správního řádu. Soud zdůrazňuje, že doručení písemnosti fikcí je plnohodnotným způsobem doručování, který způsobuje stejné právní následky, jako je tomu například v případě doručení do rukou adresáta, a nelze proto argumentovat tím způsobem, že se jedná o nepřijatelný postup s tím, že je nutné doručovat prostřednictvím veřejné vyhlášky nebo ustanovit účastníkovi řízení opatrovníka. Tomu přitakává i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, čj. 7 As 130/2012-29, podle něhož: „Instituty doručování veřejnou vyhláškou nebo ustanovení opatrovníka jsou koncipovány jako krajní prostředek, k jehož využití lze přistoupit pouze tehdy, není-li možný postup podle § 19 až § 24 správního řádu z roku 2004.“

Soud neshledal důvodnou ani námitku, že správní orgán nedostatečně vymezil předmět řízení.

Dle § 46 odst. 1 správního řádu platí, že „řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.“

Základní náležitostí oznámení o zahájení řízení je tedy specifikace toho, o jaké řízení se vůbec jedná [v posuzovaném případě řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu

dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]; z oznámení musí být dále seznatelné, co tvoří skutkový stav, který má být následujícím řízením podroben bližšímu zkoumání a právně kvalifikován, a dále to, o jakých právech nebo povinnostech má být v řízení rozhodováno. V oznámení o zahájení řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu je dostačující, pokud je předmět řízení vymezen jednoduchým popisem důvodů, na jejichž základě správní orgán shledal podmínky pro zahájení správního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, čj. 8 As 88/2011-62). Jak vyplývá ze spisového materiálu, v nyní projednávaném případě prvostupňový správní orgán v oznámení o zahájení řízení uvedl, že se jedná o řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Dále uvedl, že z úřední činnosti zjistil skutečnosti nasvědčující dlouhodobé nepřítomnosti žalobce na území ČR a vzhledem k uvedenému zahájil z moci úřední řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu na území ČR.

Soud má za to, že v žalobcově věci byl předmět řízení v oznámení o zahájení řízení vymezen dostatečně určitě. Správním orgánem popsany skutkový stav odpovídal tomu, že správní orgán měl v době zahájení řízení sice pouze omezené informace a neznal veškeré okolnosti (např. okolnosti dlouhodobé nepřítomnosti cizince na území ČR), avšak plně to postačovalo k zahájení správního řízení. Na náležitosti oznámení o zahájení řízení totiž nelze klást stejné kvalitativní obsahové nároky, jako je tomu např. u rozhodnutí. Postačovalo, že žalobci muselo být z takto vymezeného předmětu řízení zřejmé, o čem bude v řízení jednáno. Tento „stupeň určitosti“ byl v žalobcově případě splněn, o čemž svědčí i jeho následné kroky v řízení. Soud tedy shledal postup správního orgánu v souladu s § 46 správního řádu.

Žalobce v závěru uvedl, že ve Vietnamu zůstal z důvodu rozhodnutí svých rodičů kvůli onemocnění. Vzhledem k tomu, že byl nezletilý a nemohl bez souhlasu zákonných zástupců cestovat a pobývat v ČR, je zjevné, že takový nesouhlas zákonných zástupců je závažným důvodem nepřítomnosti na území. Jako další překážku uvedl, že po celou dobu svého pobytu ve Vietnamu studoval a ukončil středoškolské vzdělání.

Je nepochybné, že byť je řízení zahájeno z moci úřední, je nezbytné žalobci vytvořit prostor, aby mohl tvrdit a také prokázat, jaké závažné důvody ho vedly k tomu, že pobýval mimo území ČR. Onen prostor byl žalobci prokazatelně vytvořen a správní orgán na základě svého uvážení dospěl k závěru, že se o závažné, zákonem předvídané, důvody nejedná. Soud konstatuje, že závažným důvodem nemůže být to, že žalobce nemohl bez souhlasu zákonných zástupců cestovat a pobývat na území ČR. Zákonní zástupci odpovídají za nezletilé, tudíž si museli být vědomi toho, že v případě dlouhodobé nepřítomnosti na území ČR žalobce přijde o povolení k trvalému pobytu. Nezletilí svoji vůli projevují prostřednictvím svých zákonných zástupců (rodičů) a úkony, které jejich zákonní zástupci učiní, jsou plně přičitatelné přímo nezletilým. Proto žalobce musí nést důsledky spojené s jeho nepřítomností na území ČR, ačkoli je, jak sám tvrdí, způsobili jeho zákonní zástupci. Zdejší soud dále uvádí, že žalobce nepředložil správním orgánům doklady prokazující jeho studium v domovském státě, byť správní orgán žalobce vyzýval k doložení důvodů nepřítomnosti na území. Žalobce doložil pouze zmíněnou zdravotní knížku a nijak na své studium nepoukázal, a to ani ve svém vyjádření ze dne 24. 1. 2015, ani v odvolání. Za závažné důvody pak rovněž nelze považovat žalobcovo onemocnění –

žalobce byl během čtyř let (2010 – 2013) pouze pětikrát ambulantně vyšetřen. Soud proto shora uvedené námitky nepovažuje za důvodné.

[VI] Rozhodnutí soudu

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Soud pro úplnost uvádí, že z důvodu hospodárnosti řízení a při současném respektování smyslu § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. již ve věci znovu nenařizoval jednání, neboť zástupce žalobce při prvním jednání před soudem dne 13. 9. 2017 pouze setrval na žalobních tvrzeních (s nimiž se soud v odůvodnění rozsudku vypořádal) a žalovaná se s omluvou k jednání nedostavila.

[VII] Náklady řízení

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 31. května 2018

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: L. K.